

STATSMINISTERENS KONTOR

Pressetalsmann Finn Langeland - Tlf. (02) 34 40 06, privat (02) 43 49 67

SPERREFRIST

DATO 28.11.89

PRESSEMELDING

Statsminister Jan P. Syse sa bl.a. følgende i sin tale til Høyres sentralstyre i dag:

- Jeg er glad for at tidligere finansminister Gunnar Berge nå trekker tilbake de provoserende uttalelser han kom med om lønnsoppgjøret i forrige uke.

Jeg ba Berge overveie hvor farlige slike uttalelser var i en vanskelig tid for landet. Dagbladet kalte dem "å helle bensin på bålet". Derfor er det betryggende at Berge har moderert seg. Nå sier han, som jeg, at det ville være en ulykke hvis omkostningsutviklingen i Norge ble verre enn i andre land. Og at en lønnsøkning utover 3-4 prosent ikke er forsvarlig.

Det er viktig at vi ser likt på dette.

Men Berge påstår stadig at den borgerlige regjeringens budsjettopplegg har gjort tariffoppgjøret vanskeligere. Det samme sier Gro Harlem Brundtland. Men det er feil, uansett hvor mange ganger påstanden blir gjentatt.

Vi har strammet inn budsjettet og gjort budsjettbalansen bedre. Det vil dempe pris- og rentepresset, og forsvare kronen. I den grad dette virker inn på lønnsoppgjøret, vil det gjøre grunnlaget bedre, ikke dårligere.

Det samme gjelder for skattelettelsene i budsjettet. Når vi senker marginals-katten, er det fordi høy beskatning av inntekt i dag virker negativt på økonomien. Det bremser veksten og hemmer arbeidsinnsatsen. Da må vi gjøre noe med skattenivået, og det har Regjeringen gjort.

Det er riktig at de som er hardest rammet av marginalskattene får størst umiddelbar fordel når skatten senkes. Men lønnsoppgjøret blir ikke vanskeligere av den grunn. Lønnsforhandlinger dreier seg om disponibel inntekt - altså om hva folk har igjen etter skatt. Dermed må skattelettelser nå i høst påvirke de lønns-tillegg som gis til våren. De lønnstager-grupper som har fått størst bedring av sin disponible inntekt gjennom skattelettelser, har til gjengjeld mindre krav på lønnstillegg.

Vi skal nå tilbake til et system med frie forhandlinger, slik det bør være. Men lønnskravene som er varslet er langt høyere enn norsk økonomi kan tåle. Hvis de ble innfridd, ville de uvegerlig slå ut i økte priser,

dårligere konkurransevne og dermed tapte arbeidsplasser. Jeg tror egentlig at alle innser dette.

Store lønnstillegg som det ikke finnes dekning for, vil dessuten ramme arbeidsplassene, og gjøre det dobbelt vanskelig å få dem som går ledige i arbeide igjen.

Derimot vil et moderat lønnsoppgjør være hjelp til selvhjelp, både for arbeidstakerne, bedriftene og landet som helhet.

Vi må være klar over at et hvert signal om at norsk økonomi kan komme ut av kontroll, skaper øyeblikkelige problemer. Det slår ut i form av øket rentepress og svekkelse av den norske kronen. Det må være en felles oppgave å redusere faren for en slik utvikling.

Om våre viktigste oppgaver fremover, sa statsministeren bl.a. dette:

- Vi må få statsbudsjettet i bedre balanse. Vi har arvet en økonomi som aldeles ikke var i orden, og et offentlig forbruk som i faretruende grad er basert på bruken av oljeinntekter. Det kan ikke fortsette.
- Vi må la den private sektor få mer i forhold til offentlig sektor. Hvis ikke, får vi ikke vekst i økonomien, og uten vekst får vi ikke bukt med arbeidsløsheten.
- Vi må bidra til et moderat lønnsoppgjør - med frie forhandlinger, ikke med lønnslov. Regjeringen har ikke vanskeliggjort oppgjøret, slik Arbeiderpartiet gjerne vil påstå.
- Vi må legge grunnlaget for en ny fremtid i nord, særlig Finnmark som er hardest rammet av ressurskrisen. Løsningen på problemene må finnes av befolkningen selv.
- Vi må skape større trygghet i hverdagen.
- Vi må få bukt med sykehuskøene og bedre effektiviteten i hele helsevesenet.
- Vi skal føre en aktiv Europa-politikk.
- Vi satser på å bedre kvaliteten i hele undervisningssystemet, og styrke forskningsinnsatsen.